2026/2615

24.11.2026

DECYZJA RADY (WPZiB) 2026/2615

z dnia 23 listopada 2026 r.

w sprawie wspierania przez Unię działań Komisji Przygotowawczej Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności monitorowania i kontroli

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 12 grudnia 2003 r. Rada Europejska przyjęła strategię UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (zwaną dalej „strategią"), w której za kluczowe elementy podejścia Unii uznano skuteczny multilateralizm oraz upowszechnienie i wdrożenie istniejących norm dotyczących rozbrojenia i nieproliferacji. W strategii wzywa się między innymi do szybkiego wejścia w życie i upowszechnienia Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych (CTBT) oraz do wzmocnienia międzynarodowych mechanizmów weryfikacji. Unia aktywnie realizuje strategię, w tym poprzez zapewnianie środków finansowych na wsparcie projektów prowadzonych przez instytucje wielostronne, takie jak Komisja Przygotowawcza Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO).

(2) W dniu 21 lipca 2003 r. Rada przyjęła decyzję 2003/567/WPZiB ([1]), która stanowi, że w ramach poparcia dla szybkiego wejścia w życie CTBT Unia Europejska ma zachęcać wszystkie państwa, które jeszcze tego nie zrobiły, do niezwłocznego podpisania i ratyfikowania CTBT.

(3) W dniu 17 listopada 2003 r. Rada przyjęła wspólne stanowisko 2003/805/WPZiB ([2]) w sprawie upowszechnienia i wzmocnienia porozumień wielostronnych w dziedzinie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia oraz środków przenoszenia. To wspólne stanowisko wzywa między innymi do wspierania wcześniejszego wejścia w życie CTBT.

(4) Aby skutecznie wdrażać CTBT, państwa sygnatariusze postanowiły powołać – do czasu ustanowienia CTBTO – Komisję Przygotowawczą, której przyznano zdolność prawną i status organizacji międzynarodowej.

(5) Szybkie wejście w życie i upowszechnienie CTBT, jak również wzmocnienie systemu monitorowania i kontroli stosowanego przez Komisję Przygotowawczą CTBTO stanowią ważne cele strategii. Unia konsekwentnie wspiera te cele, w tym poprzez wkład finansowy w działania Komisji Przygotowawczej.

(6) Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych w dokumencie pt. „Zabezpieczyć naszą wspólną przyszłość: plan działania na rzecz rozbrojenia" stwierdził, że ograniczając rozwój zaawansowanych nowych rodzajów broni jądrowej, CTBT pomaga zatrzymać wyścig zbrojeń, a także stanowi solidną barierę normatywną w stosunku do państw, które mogłyby starać się opracowywać, wytwarzać, a następnie nabywać broń jądrową z naruszeniem swoich zobowiązań w zakresie nierozprzestrzeniania. Cele te znajdują dalsze odzwierciedlenie w Pakcie ONZ dla przyszłości, w szczególności w działaniu 25 – zatytułowanym „Przyczynimy się do realizacji celu, jakim jest świat wolny od broni jądrowej" – w którym potwierdzono cel, jakim jest świat wolny od broni jądrowej, i wezwano do wzmocnienia architektury rozbrojenia i nieproliferacji, zapobiegania erozji istniejących norm międzynarodowych i wdrożenia środków mających na celu uniknięcie wyścigu zbrojeń i niedopuszczenie do wojny jądrowej. CTBT jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji tych celów.

([1]) Decyzja Rady 2003/567/WPZiB z dnia 21 lipca 2003 r. wykonująca wspólne stanowisko 1999/533/WPZiB odnoszące się do wkładu Unii Europejskiej w popieraniu szybkiego wejścia w życie Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych (CTBT) (Dz. U. L 192 z 31.7.2003, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2003/567/oj).

([2]) Wspólne stanowisko Rady 2003/805/WPZiB z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie upowszechnienia i wzmocnienia porozumień wielostronnych w dziedzinie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia oraz środków przenoszenia (Dz.U. L 302 z 20.11.2003, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2003/805/oj).

(7) W Strategicznym kompasie na rzecz bezpieczeństwa i obrony na 2022 r. odniesiono się do utrzymującego się zagrożenia związanego z rozprzestrzenianiem broni masowego rażenia i środków jej przenoszenia, rozszerzaniem arsenałów jądrowych, rozwojem nowych systemów uzbrojenia, a także stosowaniem gróźb jądrowych przez niektóre państwa, oraz przedstawiono cel Unii, jakim jest wzmocnienie konkretnych działań wspierających cele rozbrojenia, nieproliferacji i kontroli zbrojeń.

(8) Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w rezolucji 80/70 z dnia 1 grudnia 2025 r. w sprawie CTBT potwierdziło znaczenie CTBT i wezwało wszystkie państwa, które jeszcze tego nie zrobiły, do jak najszybszego podpisania i ratyfikowania CTBT, w szczególności dziewięć państw, których ratyfikacja jest niezbędna do jego wejścia w życie. W rezolucji podkreślono również znaczenie utrzymania tempa prac nad ukończeniem wszystkich elementów systemu weryfikacji oraz stworzenia planów i zapewnienia odpowiednich zasobów na rzecz jego długoterminowej stabilności.

(9) W ramach realizacji strategii Rada przyjęła trzy wspólne działania i sześć decyzji w sprawie wspierania działań podejmowanych przez Komisję Przygotowawczą CTBTO, a mianowicie wspólne działania 2006/243/WPZiB ([3]), 2007/468/WPZiB ([4]) i 2008/588/WPZiB ([5]) oraz decyzje 2010/461/WPZiB ([6]), 2012/699/WPZiB ([7]), (WPZiB) 2015/1837 ([8]), (WPZiB) 2018/298 ([9]), WPZiB 2020/901 ([10]) i (WPZiB) 2023/2064 ([11]). Należy zatem kontynuować wieloletnie wsparcie ze strony Unii.

(10) Techniczne wykonanie niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji Przygotowawczej CTBTO, która – ze względu na swoją unikalną wiedzę specjalistyczną i wyjątkowe możliwości uzyskiwane dzięki sieci międzynarodowego systemu monitoringu (IMS), obejmującego ponad 337 obiektów na całym świecie, oraz dzięki Międzynarodowemu Centrum Danych (IDC) – jest jedyną organizacją międzynarodową zdolną do wykonania niniejszej decyzji i posiadającą uprawnienia w tym zakresie. Działanie wspierane przez Unię może być finansowane wyłącznie z wkładu pozabudżetowego na rzecz Komisji Przygotowawczej CTBTO,

([3]) Wspólne działanie Rady 2006/243/WPZiB z dnia 20 marca 2006 r. w sprawie wsparcia działań Komisji Przygotowawczej Organizacji ds. Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w zakresie szkolenia i zwiększania zdolności w celu oceny strategii UE przeciw rozpowszechnianiu broni masowego rażenia i w ramach jej realizacji. (Dz.U. L 88 z 25.3.2006, s. 68, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2006/243/oj).

([4]) Wspólne działanie Rady 2007/468/WPZiB z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie wsparcia działań Komisji Przygotowawczej Organizacji ds. Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności monitorowania i oceny oraz w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 176 z 6.7.2007, s. 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2007/468/oj).

([5]) Wspólne działanie Rady 2008/588/WPZiB z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie wsparcia działań Komisji Przygotowawczej Organizacji ds. Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności monitorowania i oceny oraz w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 189 z 17.7.2008, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/joint_action/2008/588/oj).

([6]) Decyzja Rady 2010/461/WPZiB z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie wsparcia działań Komisji Przygotowawczej Organizacji ds. Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności monitorowania i kontroli oraz w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 219 z 20.8.2010, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/461/oj).

([7]) Decyzja Rady 2012/699/WPZiB z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie wspierania przez Unię działań komisji przygotowawczej Organizacji do spraw Traktatu o całkowitym zakazie prób jądrowych w celu zwiększenia jej zdolności monitorowania i kontroli oraz w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 314 z 14.11.2012, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2012/699/oj).

([8]) Decyzja Rady (WPZiB) 2015/1837 z dnia 12 października 2015 r. w sprawie wspierania przez Unię działań Komisji Przygotowawczej Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności w zakresie monitorowania i kontroli oraz w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz. U. L 266 z 13.10.2015, s. 83, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1837/oj).

([9]) Decyzja Rady (WPZiB) 2018/298 z dnia 26 lutego 2018 r. w sprawie wspierania przez Unię działań Komisji Przygotowawczej Organizacji ds. Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności w zakresie monitorowania i kontroli oraz w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 56 z 28.2.2018, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/298/oj).

([10]) Decyzja Rady (WPZiB) 2020/901 z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie wspierania przez Unię działań Komisji Przygotowawczej Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności w zakresie monitorowania i kontroli oraz w ramach realizacji strategii UE przeciw rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia (Dz.U. L 207 z 30.6.2020, s.15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/901/oj).

([11]) Decyzja Rady (WPZiB) 2023/2064 z dnia 25 września 2023 r. w sprawie wspierania przez Unię działań Komisji Przygotowawczej Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO) w celu zwiększenia jej zdolności monitorowania i kontroli (Dz.U. L 238 z 27.9.2023, s. 122, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2064/oj).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. W celu realizacji strategii, globalnej strategii UE na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej oraz Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony Unia nadal wspiera działania Komisji Przygotowawczej CTBTO poprzez działanie operacyjne.

2. Celem działania, o którym mowa w ust. 1, jest:

a) zwiększenie zdolności systemu monitorowania i kontroli ustanowionego na mocy CTBT;

b) zwiększenie zdolności państw sygnatariuszy CTBT do wypełniania obowiązków w zakresie kontroli wynikających z CTBT oraz umożliwienie im czerpania w pełni korzyści z udziału w systemie stworzonym przez CTBT;

Dzięki tym wysiłkom działanie wspiera również upowszechnianie i wejście w życie CTBT.

3. Szczegółowy opis działania przedstawiony jest w załączniku.

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem").

2. Za techniczną realizację działania, o którym mowa w art. 1, odpowiada Komisja Przygotowawcza CTBTO.

3. Komisja Przygotowawcza CTBTO wykonuje to zadanie pod nadzorem Wysokiego Przedstawiciela. W tym celu Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych uzgodnień z Komisją Przygotowawczą CTBTO.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację finansowanego przez Unię działania, o którym mowa w art. 1, wynosi 5 199 996,70 EUR.

2. Wydatkami finansowanymi z kwoty odniesienia określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z zasadami i procedurami mającymi zastosowanie do budżetu ogólnego Unii.

3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie wydatkami pokrywanymi z kwoty, o której mowa w ust. 1. W tym celu zawiera ona umowę o przyznanie wkładu z Komisją Przygotowawczą CTBTO. Umowa o przyznanie wkładu przewiduje, że Komisja Przygotowawcza CTBTO ma zapewnić wyeksponowanie wkładu Unii stosownie do jego wielkości.

4. Komisja podejmuje starania w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, w jak najkrótszym terminie po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy.

Artykuł 4

1. Wysoki Przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie regularnych sprawozdań sporządzanych przez Komisję Przygotowawczą CTBTO. Sprawozdania te stanowią dla Rady podstawę do sporządzenia oceny.

2. Komisja udziela informacji na temat aspektów finansowych realizacji działania, o którym mowa w art. 1.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

2. Niniejsza decyzja wygasa 36 miesięcy po zawarciu umowy, o której mowa w art. 3 ust. 3. Niniejsza decyzja wygasa jednak sześć miesięcy po swojej dacie wejścia w życie, jeżeli umowa nie zostanie zawarta w tym okresie.

Sporządzono w Brukseli dnia 23 listopada 2026 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

M. HEYDON

DOKUMENT PROJEKTOWY

WSPARCIE DZIAŁAŃ KOMISJI PRZYGOTOWAWCZEJ ORGANIZACJI DO SPRAW TRAKTATU O CAŁKOWITYM ZAKAZIE PRÓB JĄDROWYCH (CTBTO)

Informacje ogólne

Traktat o całkowitym zakazie prób jądrowych (CTBT) zakazuje wszelkich próbnych eksplozji jądrowych. Trzydzieści lat po jego przygotowaniu do podpisania pozostaje on kamieniem węgielnym międzynarodowego systemu nieproliferacji, przyczyniając się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. Służy on jako środek zapewniania bezpieczeństwa i budowy zaufania, ograniczając rozwój nowej broni jądrowej i usprawnianie istniejących arsenałów jądrowych.

Traktat jest wspierany przez najnowocześniejszy system weryfikacji. Międzynarodowy system monitoringu (IMS), wraz z Międzynarodowym Centrum Danych (IDC), zapewnia ciągły przepływ danych w czasie rzeczywistym, aby umożliwić wykrywanie i ocenę zdarzeń, które mogą wskazywać na przeprowadzenie próbnej eksplozji jądrowej. IMS obejmuje 337 obiektów na całym świecie, natomiast IDC gromadzi, przetwarza i analizuje dane oraz przekazuje uzyskane informacje państwom-sygnatariuszom. W ramach przygotowań do wejścia w życie traktatu Komisja Przygotowawcza Organizacji do spraw Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (zwana dalej „komisją przygotowawczą") rozwija również swoje zdolności w zakresie inspekcji na miejscu, kontynuując jednocześnie wysiłki na rzecz upowszechnienia traktatu.

Utrzymanie i dalsze wzmacnianie systemu weryfikacji CTBT jest nadal niezbędne. W miarę rozwoju warunków technicznych, naukowych i geopolitycznych stałe inwestycje i współpraca międzynarodowa mają zasadnicze znaczenie dla zachowania skuteczności, wiarygodności i gotowości operacyjnej systemu weryfikacji oraz dla zapewnienia jego długoterminowej stabilności.

Nadrzędny cel

Nadrzędnym celem projektu jest przyczynienie się do międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, budowy zaufania oraz wzmocnienia światowego systemu nierozprzestrzeniania broni jądrowej poprzez wspieranie CTBT, zgodnie z art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej, pod kątem „utrzymania pokoju, zapobiegania konfliktom i umacniania bezpieczeństwa międzynarodowego".

Cele szczegółowe

Projekt ten:

1. wzmocni międzynarodowy system monitorowania i weryfikacji Organizacji Traktatu o Całkowitym Zakazie Prób Jądrowych (CTBTO);

2. zwiększy zdolności państw-sygnatariuszy CTBT do wypełniania obowiązków w zakresie weryfikacji wynikających z CTBT oraz umożliwi im czerpanie w pełni korzyści z udziału w systemie stworzonym w ramach CTBT.

Dzięki tym wysiłkom projekt będzie również wspierał upowszechnianie CTBT i jego wejście w życie.

Podejście

Projekt będzie realizowany w ramach skoordynowanego, dwufilarowego podejścia, które wzmocni zarówno techniczne podstawy systemu weryfikacji CTBT, jak i zdolność państw-sygnatariuszy do skutecznego uczestnictwa w tym systemie.

Pierwszy filar koncentruje się na konsolidacji i rozwoju infrastruktury technicznej i naukowej, która stanowi podstawę międzynarodowego systemu monitoringu CTBTO, analizy danych i gotowości do inspekcji na miejscu. Obejmuje to utrzymanie pomocniczych stacji sejsmologicznych (ASS), poprawę modelowania transportu substancji w atmosferze (ATM) oraz dalszy rozwój narzędzi inspekcji na miejscu, co pozwoli na zapewnienie niezawodności, odporności i długoterminowej stabilności systemu weryfikacji.

Drugi filar koncentruje się na wzmacnianiu budowania zdolności, umożliwiając państwom-sygnatariuszom – zwłaszcza krajom rozwijającym się – aktywny udział w systemie weryfikacji CTBT i w pracach organizacji oraz czerpanie korzyści z tego systemu i z tych prac. Promuje również zaangażowanie sprzyjające włączeniu społecznemu poprzez inicjatywy ukierunkowane na rzecz kobiet i młodzieży.

Oczekiwane usprawnienia

— Konserwacja lub naprawa co najmniej 6 stacji ASS. Poprawa dostępności danych uwierzytelnionych, co doprowadzi do ograniczenia przestojów i stabilnej wydajności konserwowanych lub naprawianych stacji.

— Modernizacja oprogramowania wirtualnego centrum eksploatacji danych (vDEC). Proces ten obejmuje specjalny interfejs internetowy vDEC, dostęp do danych dotyczących przebiegów falowych zgodny z FDSN, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dzięki uprawnieniom dostosowanym do potrzeb, uproszczoną integrację API, personalizowane usługi dotyczące wniosków o udostępnienie danych oraz zmodernizowaną infrastrukturę serwerów z zaktualizowanymi i zoptymalizowanymi procedurami zarządzania danymi.

— Ustanowienie skutecznej i niezawodnej konfiguracji modelowania operacyjnego dla ATM. Kluczowe usprawnienia obejmują zaktualizowanie operacyjnej analizy porównawczej i zaleceń operacyjnych, wytyczne dotyczące infrastruktury obliczeniowej, wspólnotowe ramy odniesienia oraz zaangażowanie zainteresowanych stron i działania w zakresie transferu wiedzy.

— Opracowanie prototypu oprogramowania STARS (Source Term Assessment and Reasoning Software – oprogramowanie służące do oceny źródeł emisji i wspierania decyzji z tym związanych). Usprawnienia obejmują bibliotekę przypadków do analiz porównawczych, pakiet dokumentacji technicznej i program szkoleniowy.

— Zwiększenie możliwości przetwarzania zdarzeń sejsmicznych dzięki nowym funkcjom oprogramowania NET-VISA, co usprawnia terminowe wydawanie codziennych biuletynów i zwiększa skuteczność monitorowania.

— Rozszerzenie zdolności w zakresie przetwarzania zdarzeń hydroakustycznych dzięki nowym funkcjom opartym na PMCC w ramach krajowych kontenerowych ośrodków przetwarzania danych, co zwiększa zdolność narodowych centrów danych do odtwarzania produktów hydroakustycznych IDC.

— W Japonii eksploatowane i konserwowane są trzy przenośne systemy monitorowania ksenonu promieniotwórczego, co poprawia zrozumienie zmienności tła ksenonu promieniotwórczego i wspiera weryfikację w ramach CTBT.

— Powstanie dwóch nowych modułów laboratorium terenowego przeprowadzającego inspekcje na miejscu, w których to modułach znajdować się będzie element laboratorium zawierający nuklidy promieniotwórcze. Usprawnienia obejmują znormalizowane procedury operacyjne i konfiguracje opracowane dla komponentów/elementów laboratorium przeznaczonych zarówno do badań nuklidów promieniotwórczych, jak i gazów szlachetnych w laboratorium terenowym przeprowadzającym inspekcje na miejscu.

— Zorganizowanie trzech szkoleń/warsztatów regionalnych oraz dwóch szkoleń SeisComp w celu rozszerzenia zdolności personelu narodowych centrów danych, ze szczególnym uwzględnieniem promowania udziału kobiet.

— Zainstalowanie i eksploatacja maksymalnie dwunastu systemów budowania zdolności (CBS) w celu pozyskiwania, przetwarzania i analizy danych sejsmicznych, hydroakustycznych i infradźwiękowych (SHI) oraz danych dotyczących nuklidów promieniotwórczych.

— Przeprowadzenie w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów jednego regionalnego kursu oferującego podstawowe informacje dotyczące inspekcji na miejscu (RIC-27), zapewniającego przeszkolenie ekspertów technicznych z państw-sygnatariuszy.

— Udział co najmniej 13 ekspertów technicznych z państw rozwijających się będących sygnatariuszami w każdym z odbywających się dwa razy do roku posiedzeń grupy roboczej ds. weryfikacji w latach 2027 i 2028.

— Wzmocnienie grupy młodych liderów w ramach CTBT jako platformy zaangażowania i działań informacyjnych wśród młodych specjalistów i studentów. Przeszkolenie ponad 50 młodych osób w ramach ukierunkowanych inicjatyw na rzecz budowania zdolności i możliwości tworzenia sieci kontaktów, a także nawiązanie partnerstw strategicznych z innymi organizacjami.

— Udzielenie co najmniej 40 kobietom znajdującym się na wczesnym etapie kariery wsparcia w ramach dwóch cykli programu mentorskiego w latach 2027–2029, co pozwoli tym kobietom na skorzystanie z mentoringu indywidualnego, działań w zakresie rozwoju zawodowego, możliwości tworzenia sieci kontaktów oraz współpracy z ekspertami i partnerami CTBTO.

— Podejmowanie przez CTBTO co roku szeregu działań w zakresie równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet.

Czas trwania

Szacowany całkowity czas trwania działania wynosi 36 miesięcy.

Pierwszy filar: Wzmocnienie infrastruktury technicznej i naukowej

Pierwszy filar ma na celu konsolidację i wzmocnienie technicznych i naukowych fundamentów międzynarodowego systemu monitorowania CTBTO, zdolności w zakresie analizy danych i gotowości do inspekcji na miejscu.

Utrzymanie certyfikowanych pomocniczych stacji sejsmologicznych IMS

Informacje ogólne

Projekt stanowi odpowiedź na ciągłe wyzwanie, jakim jest utrzymanie wydajności operacyjnej 120 pomocniczych stacji sejsmologicznych międzynarodowego systemu monitoringu, które są ważnym elementem systemu weryfikacji na mocy CTBT. Chociaż odpowiedzialność za eksploatację i utrzymanie stacji spoczywa na państwach przyjmujących, z powodu ograniczonych zasobów krajowych z czasem może stopniowo pogarszać się wydajność i niezawodność stacji.

Działania skupią się na ukierunkowanej konserwacji i rozwiązywaniu problemów w stacjach o obniżonej wydajności, przy czym priorytetowo traktowane będą stacje zlokalizowane w krajach borykających się z ograniczeniami finansowymi (głównie beneficjentach oficjalnej pomocy rozwojowej OECD). W uzasadnionych przypadkach wdrożone zostaną również zapobiegawcze środki konserwacyjne w celu zwiększenia odporności i zmniejszenia ryzyka przyszłych przerw w funkcjonowaniu stacji. Interwencje mogą obejmować wymianę przestarzałego lub wycofanego z eksploatacji sprzętu oraz poprawę zasilania, systemów uziemienia i infrastruktury pomocniczej.

Dzięki wizytom na stacjach i misjom wsparcia technicznego na miejscu operatorzy uzyskają dostęp do praktycznych wskazówek i szkoleń praktycznych, aby zwiększyć swoją zdolność do niezależnego eksploatowania i konserwowania stacji, a także rozwiązywania problemów dotyczących jej działania. Działania te uzupełniają szerzej zakrojone prace z zakresu budowania zdolności, w tym szkolenia techniczne dla operatorów stacji prowadzone w Międzynarodowym Centrum w Wiedniu.

Oczekiwane wyniki

— Poprawa wydajności i niezawodności docelowych stacji pomocniczych IMS dzięki konserwacji i modernizacji sprzętu.

— Zwiększenie zdolności operatorów stacji do eksploatacji, konserwacji i usuwania usterek stacji pomocniczych.

Oczekiwane usprawnienia

— Wdrożenie konserwacji, wymiany sprzętu i modernizacji infrastruktury w co najmniej 6 stacjach pomocniczych IMS.

— Poprawa dostępności uwierzytelnionych danych.

Przetwarzanie w stacjach danych hydroakustycznych przy użyciu DTK-PMCC

Informacje ogólne

Proponowane prace dotyczą obecnego ograniczenia zdolności krajowych centrów danych (NDC) do odtwarzania cech i wydarzeń hydroakustycznych rejestrowanych przez IDC. Dane hydroakustyczne są przetwarzane w IDC przy użyciu algorytmów wykrywania i ekstrakcji cech (DFX), algorytmów przetwarzania stacji (STAPRO) oraz algorytmów wyznaczania kierunku nadejścia fali i odwrotności jej pozornej prędkości propagacji (HASE), które to algorytmy pozwalają na generowanie danych dotyczących wykrywania fal hydroakustycznych, ich cech i parametrów źródłowych. Chociaż krajowy kontenerowy ośrodek przetwarzania danych umożliwia przetwarzanie danych hydroakustycznych, obecnie nie oferuje funkcji HASE, co ogranicza możliwości odtwarzania produktów IDC.

W oparciu o wcześniejsze prace rozwojowe w ramach projektu postępować będzie dalsze dostosowywanie i zatwierdzanie algorytmu progresywnej korelacji wielokanałowej (PMCC) do zastosowań hydroakustycznych. Algorytm PMCC jest już dostępny w krajowych kontenerowych ośrodkach przetwarzania danych (NDC-in-a-Box) i wykazał zdolność do odtwarzania wyników IDC DFX i StaPro; osiągnięcia w zakresie rezultatów ekstrakcji cech hydroakustycznych i algorytmu HASE także są obiecujące. Projekt uzupełni te zdolności, umożliwiając krajowym centrom danych generowanie cech i zdarzeń hydroakustycznych w sposób spójny z przetwarzaniem przez IDC oraz wzmacniając zdolności analizy hydroakustycznej w całym systemie weryfikacji CTBT.

Oczekiwane wyniki

— Zwiększenie – w ramach pakietu NDC-in-a-Box – zdolności wszystkich NDC do odtwarzania cech i zdarzeń hydroakustycznych zarejestrowanych przez IDC z wykorzystaniem PMCC, poprawa spójności z produktami IDC i wzmocnienie zdolności analizy hydroakustycznej w całym systemie weryfikacji CTBT.

Oczekiwane usprawnienia

— Zatwierdzona, oparta na PMCC metodyka odtwarzania wyników hydroakustycznego przetwarzania w IDC.

— Ocena działania (G)PMCC w odniesieniu do klasyfikacji faz hydroakustycznych, ekstrakcji cech i generowania zdarzeń.

— Odtwarzanie danych StaPro i HASE.

— Wdrożenie zdolności PMCC w zakresie przetwarzania hydroakustycznego w systemach IDC i w krajowych kontenerowych ośrodkach przetwarzania danych.

— Zmodernizowane oprogramowanie (G)PMCC zdolne do odtwarzania cech i zdarzeń hydroakustycznych w IDC.

— Dokumentacja użytkownika i praktyczne wytyczne dotyczące hydroakustycznego przetwarzania danych z wykorzystaniem (G)PMCC.

Modernizacja wirtualnego centrum eksploatacji danych CTBTO (vDEC)

Informacje ogólne

Wirtualne centrum eksploatacji danych CTBTO (vDEC) zapewnia badaczom i instytucjom naukowym dostęp do danych IMS i IDC do zastosowań cywilnych i naukowych. Od czasu swego powstania przy wsparciu UE w 2011 r. vDEC umożliwił realizację ponad 230 projektów badawczych na całym świecie, wnosząc wkład w publikacje naukowe, prezentacje na konferencjach i postępy w metodyce monitorowania.

Infrastruktura i procesy wsparcia, na których opiera się obecna platforma, są przestarzałe. Użytkownicy mają ograniczone możliwości samoobsługi w zakresie dostępu do danych i poruszania się po bazie danych IDC, co powoduje znaczne zapotrzebowanie na pomoc techniczną. Ponadto niektóre wnioski o udostępnienie danych, w szczególności danych dotyczących nuklidów promieniotwórczych, wymagają ręcznego przetworzenia i dostarczenia przez komisję przygotowawczą, co zmniejsza skuteczność operacyjną.

Skutkiem projektu będzie unowocześnienie vDEC poprzez modernizację infrastruktury, wdrożenie usług Międzynarodowej Federacji Cyfrowych Sieci Sejsmograficznych (FDSN) w zakresie dostępu do danych dotyczących przebiegów falowych, poprawę zarządzania użytkownikami i bezpieczeństwa użytkowników oraz nową platformę internetową do składania wniosków o udostępnienie danych i zarządzania nimi. Te udoskonalenia usprawnią dostarczanie danych, zmniejszą obciążenie administracyjne oraz zapewnią użytkownikom wydajniejszy i bezpieczniejszy dostęp do zasobów danych CTBTO.

Oczekiwane wyniki

— Poprawa doświadczenia użytkowników.

— Zwiększenie bezpieczeństwa i usprawnienie zarządzania użytkownikami.

— Zwiększenie skuteczności operacyjnej dzięki usprawnionym procesom składania wniosków o udostępnienie danych i procesom dostarczania danych.

— Wkład w badania naukowe i innowacje.

Oczekiwane usprawnienia

— Nowy interfejs użytkownika.

— Wdrożenie usług FDSN dla danych dotyczących przebiegów falowych.

— Nowe, bezpieczniejsze profile użytkowników.

— Spersonalizowana usługa, która dostarcza użytkownikowi dane z serwera vDEC.

— Modernizacja serwera.

— Aktualizacja podręcznika.

BEST-ATM – analiza porównawcza i ocena na potrzeby modelowania transportu substancji w atmosferze

Informacje ogólne

Modelowanie transportu substancji w atmosferze (ATM) symuluje transport i rozprzestrzenianie się gazów i cząstek w atmosferze i jest kluczowym elementem monitorowania nuklidów promieniotwórczych. Proces ten wspiera weryfikację zgodności z traktatem, świadomość sytuacyjną i środki budowy zaufania poprzez umożliwienie przyporządkowania zaobserwowanych stężeń nuklidów promieniotwórczych do potencjalnych regionów źródłowych. Obecne ramy modelowania operacyjnego od wielu lat zapewniają niezawodne wsparcie; rozwój technik modelowania, asymilacji danych, zdolności obliczeniowych i wymogów analitycznych uzasadniają jednak systematyczną ponowną ocenę podejść operacyjnych.

Proponowane prace skupią się na analizie porównawczej i ocenie operacyjnych konfiguracji ATM w celu określenia najskuteczniejszych podejść do monitorowania nuklidów promieniotwórczych. Obejmuje to ocenę bieżącej adekwatności obecnych metod, określenie możliwości poprawy oraz ocenę uzupełniających strategii modelowania w celu zwiększenia niezawodności i zaufania do wyników operacyjnych. Prace te zapewnią również opartą na dowodach podstawę przyszłego planowania infrastruktury obliczeniowej poprzez ocenę związku między wydajnością modelowania, wymogami operacyjnymi i potrzebami w zakresie zasobów.

Oczekiwane wyniki

— Wzmocnienie naukowych i operacyjnych podstaw monitorowania nuklidów promieniotwórczych.

— Wzrost zaufania do wyników modelowania operacyjnego.

— Wzrost odporności i przyszłej gotowości systemu monitoringu.

— Udoskonalenie podstawy podejmowania decyzji strategicznych i planowania infrastruktury.

Oczekiwane usprawnienia

— Operacyjna analiza porównawcza i sprawozdanie z oceny.

— Pakiet zaleceń dotyczących przyszłego modelowania operacyjnego.

— Wymogi obliczeniowe i wytyczne dotyczące infrastruktury.

— Wspólnotowe ramy odniesienia i dokumentacja.

— Zaangażowanie zainteresowanych stron i działania w zakresie transferu wiedzy.

Zintegrowane ramy niepewności dla opartych na ATM produktów IDC nowej generacji (IUF-ATM)

Informacje ogólne

ATM stosuje się wraz z pomiarami nuklidów promieniotwórczych w celu zidentyfikowania potencjalnych regionów źródłowych, z których pochodzą wykryte nuklidy promieniotwórcze, co stanowi ważne narzędzie weryfikacji w CTBT. Zarówno pomiary, jak i wyniki modelowania są jednak obarczone niepewnością, co sprawia, że kwantyfikacja niepewności ma zasadnicze znaczenie dla świadomej analizy i podejmowania decyzji.

CTBTO opracowała, przy wsparciu UE, kompleksowe ramy kwantyfikacji niepewności związanej z warunkami meteorologicznymi i z ATM. W oparciu o to proponowane prace uwzględnią informacje dotyczące niepewności bezpośrednio w produktach i funkcjonalnościach IDC opartych na ATM. Stanowi to odpowiedź na prośby państw-sygnatariuszy o produkty ATM, które wyraźniej informowałyby o niepewności, oraz zwiększa wartość analityczną i znaczenie operacyjne ocen nuklidów promieniotwórczych i produktów monitorowania.

Oczekiwane wyniki

— Szersze wykorzystanie produktów ATM uwzględniających kwestie niepewności do oceny nuklidów promieniotwórczych i wydajności sieci.

— Zwiększenie zdolności państw-sygnatariuszy w zakresie weryfikacji, dzięki czemu możliwe będzie uwzględnienie niepewności związanej z ATM w przeprowadzanych przez nie ocenach wykrywania nuklidów promieniotwórczych, co zwiększy odporność i ograniczy tendencyjne interpretacje.

— Wzrost gotowości operacyjnej IDC dzięki wbudowaniu funkcjonalności ATM, które uwzględniają niepewność, do rutynowych obiegów zadań i sprawozdań.

Oczekiwane usprawnienia

— Pola obserwacji (FOR) uwzględniające kwestię niepewności w celu wsparcia identyfikacji regionu źródłowego.

— Produkty pozwalające na rekonstrukcję źródła uzupełnione o szacunki niepewności w zakresie lokalizacji, czasu i siły emisji.

— Produkty do syntezy danych uwzględniające kwestię niepewności, łączące informacje dotyczące nuklidów promieniotwórczych i przebiegów falowych.

Oprogramowanie służące do oceny źródeł emisji i wspierania decyzji z tym związanych (Source Term Assessment and Reasoning Software - STARS).

Informacje ogólne

Zwiększenie zakresu działalności jądrowej o charakterze cywilnym zwiększa globalne poziomy tła ksenonu promieniotwórczego, co utrudnia odróżnienie rutynowych emisji przemysłowych od śladów istotnych dla weryfikacji na mocy CTBT. Jednocześnie rosnąca ilość danych dotyczących gazów szlachetnych w IMS zwiększa zapotrzebowanie na analizy przeprowadzane przez ekspertów.

Aby sprostać tym wyzwaniom, w ramach STARS opracowane zostanie prototypowe narzędzie wspierające wstępną charakterystykę prawdopodobnych lokalizacji źródeł i intensywności emisji ksenonu promieniotwórczego związanych z przemysłem. Dzięki zapewnieniu ustrukturyzowanych i przejrzystych ram analitycznych narzędzie to poprawi spójność ocen dotyczących źródeł i będzie stanowić podstawę przyszłych ocen funkcjonowania.

Oczekiwane wyniki

— Poprawa zdolności do oceny i interpretacji przemysłowych źródeł ksenonu promieniotwórczego za pomocą ustrukturyzowanych obiegów zadań w modelowaniu odwrotnym.

— Szybsze i spójniejsze oceny.

— Zwiększenie zdolności analitycznych poprzez szkolenie personelu i stosowanie STARS.

— Większa zrównoważoność i transfer wiedzy dzięki udokumentowanym, przejrzystym i możliwym do utrzymania metodom.

— Wzmocnione ramy współpracy na potrzeby oceny i przyszłej integracji podejść do fuzji danych.

Oczekiwane usprawnienia

— Prototyp STARS v1.0 do wstępnej charakterystyki źródłowej emisji przemysłowych ksenonu promieniotwórczego z wykorzystaniem ATM i metod wnioskowania statystycznego.

— Biblioteka przypadków do analiz porównawczych scenariuszy historycznych i syntetycznych na potrzeby oceny działania i funkcjonowania.

— Dokumentacja techniczna i dokumentacja użytkownika wspierająca wdrażanie, przejrzystość i długoterminową konserwację.

— Program szkoleniowy umożliwiający ekspertom stosowanie STARS w analitycznych obiegach zadań i scenariuszach operacyjnych.

Wspieranie analityków podczas sekwencji wstrząsów wtórnych – NET-VISA

Informacje ogólne

Analitycy IDC zazwyczaj dokonują przeglądu około 100 zdarzeń sejsmicznych dziennie, przy czym podczas poważnych sekwencji wstrząsów wtórnych ich liczba wzrasta do 300 lub więcej. Te wzrosty powodują operacyjne wąskie gardła, ograniczając możliwości kompleksowego przeglądu zdarzeń i opóźniając produkcję biuletynów IDC.

Aby sprostać temu wyzwaniu, w ramach projektu wprowadzone zostanie oprogramowanie, które umożliwi szybką identyfikację i przetwarzanie sekwencji wstrząsów wtórnych przy użyciu sprawdzonego algorytmu EMFP (empirycznego przetwarzania dopasowanego pola). Dzięki wykrywaniu klastrów podobnych zdarzeń sejsmicznych narzędzie to umożliwi analitykom zbiorowe, a nie indywidualne, rozpoznawanie wstrząsów wtórnych i przetwarzanie danych o nich. Zdolność ta poprawi wydajność obiegów zadań w okresach dużego obciążenia, wesprze terminowe udostępnianie produktów IDC oraz zwiększy zdolność reagowania operacji monitorowania.

Oczekiwane wyniki

— Poprawa jakości i niezawodności generowanych automatycznie biuletynów sejsmicznych, co zapewni solidniejszą podstawę dla przeglądu analitycznego.

— Wydajniejsze i bardziej terminowe przetwarzanie zdarzeń sejsmicznych podczas poważnych sekwencji wstrząsów wtórnych, co pomaga w punktualnym wydawaniu codziennych biuletynów IDC (biuletyny zweryfikowanych zdarzeń).

— Lepsze kojarzenie zdarzeń sejsmicznych, co skutkuje dokładniejszą i spójniejszą charakterystyką zdarzeń przed przeglądem analitycznym.

Oczekiwane usprawnienia

— Narzędzie pomocnicze dla analityków zintegrowane z systemem przeglądu przez analityków (ARS), umożliwiające sprawną identyfikację i przetwarzanie sekwencji wstrząsów wtórnych.

— Mechanizm kojarzący Net-VISA wzmocniony dzięki integracji wykrywania opartego na EMFP, poprawie kojarzenia sygnałów i jakości generowanych automatycznie biuletynów sejsmicznych.

Eksploatacja mobilnych systemów pomiaru gazów szlachetnych w Japonii

Informacje ogólne

Promieniotwórcze izotopy ksenonu powstają zarówno w wyniku wybuchów jądrowych, jak i w cywilnych obiektach jądrowych, co sprawia, że wiedza na temat cywilnego tła ksenonu promieniotwórczego ma zasadnicze znaczenie dla weryfikacji CTBT. Zrozumienie, w jaki sposób stężenia ksenonu promieniotwórczego zmieniają się z biegiem czasu i w zależności od lokalizacji, pomaga poprawić interpretację wykrywania IMS i ocenę wydajności sieci.

Przy wsparciu UE CTBTO utworzyła i eksploatuje sieć mobilnych systemów pomiaru ksenonu promieniotwórczego w trzech lokalizacjach w Japonii, a mianowicie w Honorobe, Mutsu i Fukuoka, które działają równolegle ze stacją IMS w Takasaki. Planowane działania mają na celu dalsze pozyskiwanie danych w oparciu o przewidywane wsparcie finansowe ze strony rządu Japonii. Aby zapewnić nieprzerwane gromadzenie danych, konieczne jest finansowanie uzupełniające w celu podtrzymania eksploatacji i konserwacji w ciągu kolejnych dwóch lat.

Otrzymany w ten sposób zbiór danych zostanie udostępniony państwom-sygnatariuszom i badaczom, co przyczyni się do lepszego zrozumienia poziomów tła ksenonu promieniotwórczego i ich wpływu na działania weryfikacyjne w ramach CTBT.

Oczekiwane wyniki

— Większa wiedza na temat zmienności przestrzennej i czasowej pomiarów ksenonu promieniotwórczego, umożliwiająca lepsze zrozumienie, ile informacji można uzyskać z pomiarów w jednej stacji IMS.

Oczekiwane usprawnienia

— Nieprzerwane działanie trzech systemów monitorowania ksenonu promieniotwórczego w Japonii, zapewniających pomiary ciągłe.

— Zbiór danych na potrzeby analizy zmienności przestrzennej i czasowej stężeń tła ksenonu promieniotwórczego.

Modernizacja infrastruktury laboratoriów terenowych do przeprowadzania inspekcji na miejscu

Informacje ogólne

CTBT przewiduje przeprowadzenie inspekcji na miejscu w celu wyjaśnienia, czy doszło do wybuchu jądrowego naruszającego postanowienia traktatu. Aby wesprzeć te zdolności, Komisja Przygotowawcza opracowuje i utrzymuje sprzęt, procedury i koncepcje rozmieszczenia niezbędne do skutecznych działań inspekcyjnych.

Laboratorium terenowe do przeprowadzania inspekcji na miejscu jest kluczowym elementem tej zdolności, zapewniającym na miejscu możliwość pomiaru i analizy próbek środowiskowych pobranych podczas inspekcji. Obecna infrastruktura laboratoryjna w zakresie nuklidów promieniotwórczych opracowana w 2013 r. została rozmieszczona podczas zintegrowanego ćwiczenia w terenie w 2014 r. i jest nadal eksploatowana dzięki działaniom w zakresie modernizacji i konserwacji.

W ciągu ostatniej dekady Komisja Przygotowawcza wprowadziła modułową i znormalizowaną koncepcję rozmieszczenia opartą na specjalistycznych kapsułach lotniczych, mającą na celu poprawę efektywności transportu i umożliwienie szybkiego rozmieszczenia. Chociaż komponent dotyczący gazów szlachetnych w laboratorium terenowym do przeprowadzania inspekcji na miejscu został już pomyślnie przeniesiony do tego nowego systemu i przetestowany podczas dużego ćwiczenia terenowego w 2024 r., komponent dotyczący nuklidów promieniotwórczych pozostaje uzależniony od dotychczasowej infrastruktury.

Działanie to przyczyni się do modernizacji komponentu dotyczącego nuklidów promieniotwórczych w laboratorium terenowym służącym do przeprowadzania inspekcji na miejscu poprzez zintegrowanie sprzętu laboratoryjnego ze znormalizowanym systemem rozmieszczania, poprawę mobilności, ochrony sprzętu i gotowości operacyjnej do przyszłych inspekcji na miejscu.

Oczekiwane wyniki

— Zwiększona gotowość, wiarygodność i możliwość rozmieszczenia elementu systemu kontroli CTBT dotyczącego inspekcji na miejscu.

— Lepsza ochrona, transport, rozmieszczanie i oddawanie do użytku sprzętu laboratoryjnego podczas inspekcji na miejscu.

— Zwiększona gotowość operacyjna dzięki rozwiązaniom inżynieryjnym wspierającym bezpieczne i wydajne wykorzystanie istniejącego sprzętu laboratoryjnego.

— Zharmonizowane koncepcje wdrażania i eksploatacji elementów laboratoryjnych dotyczących nuklidów promieniotwórczych i gazów szlachetnych, ułatwiające korzystanie z tych elementów przez zespoły inspekcyjne.

Oczekiwane usprawnienia

— Dwa zmodernizowane moduły laboratorium terenowego do przeprowadzania inspekcji na miejscu dla komponentu dotyczącego nuklidów promieniotwórczych, zintegrowane ze znormalizowanym systemem rozmieszczania kapsuł lotniczych w celu wspierania bezpiecznego transportu i szybkiego rozmieszczania.

— Znormalizowane procedury operacyjne i konfiguracje rozmieszczenia dla laboratoryjnych elementów dotyczących nuklidów promieniotwórczych i gazów szlachetnych.

Drugi filar: budowanie zdolności

Drugi filar wzmacnia budowanie zdolności, umożliwiając państwom-sygnatariuszom – zwłaszcza krajom rozwijającym się – udział w systemie weryfikacji CTBT oraz czerpanie z niego korzyści.

Budowanie zdolności NDC

Informacje ogólne

Krajowe centra danych (NDC) odgrywają kluczową rolę w otrzymywaniu, przetwarzaniu, analizowaniu i interpretowaniu danych IMS i produktów IDC. Chociaż wiele państw-sygnatariuszy w coraz większym stopniu wykorzystuje te zasoby do celów weryfikacji oraz do zastosowań naukowych i cywilnych, skuteczność NDC jest często ograniczona ze względu na ograniczone zdolności techniczne, niewystarczające możliwości szkoleniowe, luki w infrastrukturze i niedostateczną reprezentację kobiet w działaniach związanych z weryfikacją.

Projekt ten wzmocni zdolności NDC dzięki regionalnym i specjalistycznym szkoleniom, specjalistycznemu wsparciu technicznemu, rozmieszczeniu i utrzymaniu systemów budowania zdolności (CBS) oraz ukierunkowanym działaniom mającym na celu zwiększenie udziału i wiedzy fachowej kobiet w weryfikacji CTBT. Dzięki wyeliminowaniu luk w zdolnościach i wspieraniu retencji wiedzy projekt usprawni działania NDC i zwiększy krajowe wkłady w system weryfikacji.

Prace skupiają się wokół trzech elementów:

— Szkolenia i warsztaty w zakresie budowania zdolności

— Wdrożenie i utrzymanie podstawowych CBS

— Obóz szkoleniowy w ramach inicjatywy „She Shapes Science”

Oczekiwane wyniki

— Wzmocnienie infrastruktury i zdolności NDC w zakresie pozyskiwania, przetwarzania i analizy danych (dane sejsmiczne, hydroakustyczne i infradźwiękowe oraz dane dotyczące nuklidów promieniotwórczych), wspierane przez wdrożone i utrzymywane rozwiązania CBS.

— Zwiększenie zdolności personelu NDC do niezależnego analizowania zdarzeń, zapewniania doradztwa technicznego organom krajowym oraz skuteczniejszego wnoszenia wkładu w regionalne i międzynarodowe działania weryfikacyjne.

Oczekiwane usprawnienia

— Przeszkolenie 45 pracowników NDC w ramach regionalnych i specjalistycznych szkoleń/warsztatów.

— Przeprowadzenie trzech warsztatów regionalnych i kursów szkoleniowych oraz dwóch szkoleń SeisComp.

— Rozmieszczenie, modernizacja lub konserwacja maksymalnie 12 CBS w celu wspierania pozyskiwania, przetwarzania i analizy danych sejsmicznych, hydroakustycznych i infradźwiękowych oraz danych dotyczących nuklidów promieniotwórczych.

— Wsparcie techniczne i dalsza pomoc zapewniane w celu poprawy wyników operacyjnych NDC, w tym coaching, rozwiązywanie problemów, utrzymanie i działania w zakresie retencji wiedzy.

— Osiem pracownic krajowych centrów danych przeszkolono i objęto mentoringiem podczas obozu szkoleniowego w ramach inicjatywy „She Shapes Science", co zwiększyło ich wiedzę techniczną i zaangażowanie w działania weryfikacyjne CTBT.

Regionalny kurs wprowadzający w zakresie inspekcji na miejscu (RIC) – 2027 r. (Ameryka Łacińska i Karaiby)

Informacje ogólne

CTBT przewiduje przeprowadzenie inspekcji na miejscu w celu wyjaśnienia, czy doszło do wybuchu jądrowego naruszającego postanowienia traktatu. Do czasu wejścia traktatu w życie Tymczasowy Sekretariat Techniczny (PTS) utrzymuje gotowość operacyjną do przeprowadzania inspekcji na miejscu poprzez ustrukturyzowany program szkoleń i budowania zdolności.

Regionalne kursy wprowadzające w zakresie inspekcji na miejscu zapewniają podstawową wiedzę na temat metodyki określonej w traktacie i metodologii inspekcji na miejscu oraz służą jako główny punkt dostępu do liniowego programu szkoleniowego w zakresie inspekcji na miejscu dla inspektorów zastępczych. Doświadczenie pokazuje, że organizacja takiego kursu w danym regionie zwiększa liczbę nominacji i uczestnictwo oraz przyczynia się do większej różnorodności geograficznej, równości płci i reprezentacji grup niedostatecznie reprezentowanych w harmonogramie szkoleń w zakresie inspekcji na miejscu.

Po udanej realizacji kursu RIC-26 w Afryce w 2024 r. i zgodnie z regionalnym modelem rotacji zaplanowano, że kurs RIC-27 odbędzie się w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów. Działanie to wzmocni trwałość, inkluzywność i skuteczność systemu szkoleń w zakresie inspekcji na miejscu oraz wesprze długoterminową gotowość systemu kontroli CTBT.

Oczekiwane wyniki

— Zwiększenie gotowości operacyjnej w zakresie inspekcji na miejscu poprzez wzrost udziału ekspertów z regionu Ameryki Łacińskiej i Karaibów w harmonogramie szkoleń w zakresie inspekcji na miejscu.

— Zwiększenie wiedzy na temat wymogów CTBT i wymogów dotyczących inspekcji na miejscu wśród ekspertów technicznych z regionu Ameryki Łacińskiej i Karaibów.

— Zwiększenie zdolności państw-sygnatariuszy do nominowania wykwalifikowanych kandydatów do liniowego programu szkoleniowego w zakresie inspekcji na miejscu, co przyczynia się do stabilności harmonogramu prac inspektorów zastępczych.

— Rozszerzenie puli wykwalifikowanych kandydatów na inspektorów zastępczych, tak aby osiągnąć większą różnorodność geograficzną, większe równouprawnienie płci i większą reprezentację grup niedostatecznie reprezentowanych w harmonogramie szkoleń w zakresie inspekcji na miejscu.

— Wzmocnione zaangażowanie regionalne w działania szkoleniowe CTBTO i system kontroli CTBT.

Oczekiwane usprawnienia

— Przeprowadzenie jednego kursu RIC w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów.

— Opracowanie i udostępnienie wszystkim wybranym uczestnikom wstępnych modułów e-learningowych.

— Przeprowadzenie zajęć lekcyjnych i praktycznych sesji technicznych w zakresie inspekcji na miejscu.

— Zrealizowanie ćwiczenia terenowego Capstone.

— Przeszkolenie ponad 30 ekspertów technicznych z państw-sygnatariuszy z wykorzystaniem podejścia opartego na kształceniu mieszanym.

— Zalecenia i wyciągnięte wnioski udokumentowane w sprawozdaniu z oceny po zakończeniu kursu.

Program wsparcia ekspertów technicznych

Informacje ogólne

Wiele państw rozwijających się będących sygnatariuszami boryka się z ograniczeniami finansowymi, które ograniczają udział ich ekspertów w posiedzeniach naukowych i technicznych CTBTO. Może to zmniejszyć ich wkład w dyskusje i zalecenia związane z systemem weryfikacji, pomimo ich ważnej roli w przyjmowaniu na swoje terytorium stacji IMS i tworzeniu NDC.

Ustanowiony w 2006 r. program wsparcia ekspertów technicznych (TESP) wspiera udział wykwalifikowanych ekspertów z krajów rozwijających się w oficjalnych posiedzeniach technicznych CTBTO. Ułatwiając im zaangażowanie się w działania związane z weryfikacją, program wzmacnia krajowe zdolności techniczne, promuje wymianę wiedzy oraz zwiększa inkluzywność i różnorodność prac technicznych komisji przygotowawczej. Kluczowymi kryteriami wyboru pozostają równowaga płci i reprezentacja geograficzna.

Oczekiwane wyniki

— Zwiększenie udziału ekspertów z państw rozwijających się będących sygnatariuszami w organach komisji przygotowawczej odpowiedzialnych za kształtowanie polityki.

— Zwiększenie zdolności technicznych w państwach rozwijających się będących sygnatariuszami.

— Zwiększenie inkluzywności, różnorodności i reprezentacji geograficznej w pracach technicznych komisji.

Oczekiwane usprawnienia

— Udzielenie wsparcia 52 ekspertom technicznym z państw rozwijających się będących sygnatariuszami w celu wzięcia przez nich udziału w posiedzeniach grupy roboczej B.

— Wsparcie zrównoważonego pod względem płci i zróżnicowanego geograficznie udziału ekspertów.

Młodzi Liderzy CTBT

Informacje ogólne

Inicjatywa „Młodzi Liderzy CTBT" opiera się na sukcesie grupy młodzieżowej CTBTO, która od 2016 r. zaangażowała prawie 2 000 młodych ludzi ze 137 krajów poprzez budowanie zdolności, badania i działania informacyjne dotyczące nierozprzestrzeniania broni jądrowej i rozbrojenia jądrowego.

W 30. rocznicę podpisania CTBT i 10. rocznicę powołania grupy młodzieżowej CTBTO inicjatywa przekształci istniejącą sieć w bardziej ustrukturyzowaną i zrównoważoną globalną platformę młodzieżową. Opierając się na wyciągniętych wnioskach i konsultacjach z członkami, inicjatywa „Młodzi Liderzy CTBT" wzmocni zaangażowanie młodzieży, jej przywództwo i jej poparcie dla CTBT, przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonej reprezentacji regionalnej i szerokiego udziału państw-sygnatariuszy.

Oczekiwane wyniki

— Zwiększenie zdolności młodych liderów do promowania celów CTBT i kierowania inicjatywami napędzanymi przez młodzież na szczeblu krajowym, regionalnym i międzynarodowym.

— Wzmocnienie i większe zróżnicowanie zaangażowania młodzieży na rzecz upowszechniania i wejścia w życie CTBT.

— Zwiększenie udziału młodych liderów w forach naukowych, dyplomatycznych i politycznych zajmujących się CTBT, nierozprzestrzenianiem broni jądrowej i rozbrojeniem jądrowym.

— Rozszerzenie globalnych działań informacyjnych i ekspozycji komunikatów związanych z CTBT dzięki zaangażowaniu się młodzieży i platformom cyfrowym.

Oczekiwane usprawnienia

— Uruchomienie Komitetu Sterującego pod kierownictwem młodzieży w celu kierowania siecią inicjatywy „Młodzi Liderzy CTBT".

— Zrealizowanie programu budowania zdolności w celu zwiększenia wiedzy, przywództwa, rzecznictwa i umiejętności komunikacyjnych członków.

— Wsparcie dla uczestnictwa Młodych Liderów CTBT w kluczowych forach naukowych i dyplomatycznych zajmujących się CTBT, nierozprzestrzenianiem broni jądrowej i rozbrojeniem jądrowym.

— Wdrożenie kierowanych przez młodzież inicjatyw w zakresie działań informacyjnych i zaangażowania, w tym sztandarowych kampanii CTBTO (np. Global Art Campaign, „Be the Voice of SnT2025") oraz nowych działań ukierunkowanych na młodzież.

— Sieć absolwentów inicjatywy „Młodzi Liderzy CTBT" powstała w celu podtrzymania zaangażowania i zachowania wiedzy instytucjonalnej.

— Opracowanie produktów w zakresie komunikacji i działań informacyjnych w celu zwiększenia widoczności i zasięgu działań inicjatywy „Młodzi Liderzy CTBT".

— Wzmocnienie partnerstw strategicznych z organizacjami międzynarodowymi, instytucjami akademickimi, ośrodkami analitycznymi i sieciami młodzieżowymi.

Wspieranie równego dostępu do możliwości

Informacje ogólne

W 2022 r., przy wsparciu UE, CTBTO uruchomiła program mentoringu dla kobiet na wczesnym etapie kariery w sektorze nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM), aby uczcić 25. rocznicę CTBT. Od tego czasu w ramach programu pomyślnie zakończono cztery cykle, a obecnie wdrażany jest piąty; program wspiera 141 podopiecznych ze wszystkich sześciu regionów geograficznych CTBTO, przy czym większość uczestniczek pochodzi z krajów rozwijających się.

Program łączy kobiety na wczesnym etapie kariery z doświadczonymi ekspertami technicznymi, pomagając im rozwijać zawodowe sieci kontaktów, podnosić umiejętności i zdobywać większą wiedzę na temat możliwości kariery w dziedzinach STEM, nieproliferacji jądrowej i rozbrojenia jądrowego oraz w dziedzinach związanych z CTBT. Uzupełnieniem mentoringu są seminaria tematyczne, warsztaty i działania na rzecz rozwoju umiejętności, co przyczynia się do zwiększenia grupy wykwalifikowanych kobiet pracujących zawodowo.

Chociaż wysiłki te wspierają cele w zakresie działań informacyjnych i rekrutacji, osiągnięcie równowagi płci wymaga również trwałych działań mających na celu przyciągnięcie, rozwój i zatrzymanie wykwalifikowanych kobiet w PTS. Projekt połączy zatem bieżące działania w zakresie mentoringu z ukierunkowanymi środkami mającymi na celu wzmocnienie ram instytucjonalnych na rzecz równości płci, wzmocnienia pozycji kobiet i integracji w miejscu pracy.

Oczekiwane wyniki

— Rozszerzenie grupy wykwalifikowanych kobiet na wczesnym etapie kariery w dziedzinach STEM, nieproliferacji jądrowej i rozbrojenia jądrowego oraz zwiększenie puli utalentowanych kobiet będących ekspertami technicznymi.

— Zwiększenie świadomości na temat systemu weryfikacji CTBT i związanych z nim możliwości zawodowych.

— Wzmocnienie ram instytucjonalnych promujących równość płci i wzmocnienie pozycji kobiet.

Oczekiwane usprawnienia

— Wsparcie co najmniej 40 kobiet na wczesnym etapie kariery w ramach programu mentorskiego na lata 2027–2029.

— Podejmowanie działań na rzecz równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i tworzenie corocznych sprawozdań z tych działań w ramach międzyorganizacyjnego procesu ONZ.

Wdrażanie i monitorowanie działań oraz sprawozdawczość

Informacje ogólne

W oparciu o doświadczenia zdobyte w związku z decyzją Rady (WPZiB) 2023/2064 z dnia 25 września 2023 r. oraz biorąc pod uwagę zakres i złożoność proponowanych działań, konieczne jest wydzielone wsparcie w zakresie zarządzania programem w celu zapewnienia skutecznej koordynacji, terminowej realizacji oraz bieżącego monitorowania projektów i sprawozdawczości ich dotyczącej. Specjalnie oddelegowana osoba niebędąca pracownikiem pełniłaby funkcję centralnego punktu kontaktowego dla działań finansowanych przez UE, wspierając koordynację między wszystkimi działami i zapewniając terminowe i dokładne sprawozdania dla UE.

Oczekiwane wyniki

— Poprawa koordynacji i nadzoru nad działaniami finansowanymi przez UE.

— Poprawa monitorowania, sprawozdawczości i komunikacji z UE.